

แมลงน้ำ : นักสืบตัวจิ๋วแห่งสายน้ำ

“แมลงน้ำ นักสืบตัวจิ๋วแห่งสายน้ำ” ถ้าได้รู้จักกับแมลงน้ำ พูดยังไงก็จะได้ติดเพี้ยนแต่อย่างใด หนึ่งในสิ่งมีชีวิตที่ใช้บ่งชี้สุขภาพของระบบแหล่งน้ำก็คือแมลงน้ำนั่นเอง

แมลงน้ำ (Aquatic insects) คือ กลุ่มของแมลงที่อาศัยอยู่ในแหล่งน้ำ หรือมีบางช่วงของชีวิตอาศัยอยู่ในน้ำ ส่วนใหญ่แล้วในแหล่งน้ำเราจะพบแมลงน้ำในระยะตัวอ่อนและดักแด้ ตัวอ่อนของแมลงน้ำสามารถเคลื่อนที่ได้น้อย และหลายชนิดมีความไวต่อการเปลี่ยนแปลงของแหล่งที่อยู่มาก การพบไม่พบ แมลงน้ำแต่ละชนิด หรือการพบเจอแมลงน้ำชนิดใดก็ตามในแหล่งน้ำแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของแมลงน้ำกับคุณภาพน้ำบริเวณนั้น ๆ จึงสามารถนำมาใช้ตรวจวัดสุขภาพของแหล่งน้ำ ทั้งที่เป็นปัจจุบันและในอดีตที่ผ่านมาไม่นานได้ รวมทั้งถือว่าเป็นวิธีการที่ประหยัดและให้ผลที่คุ้มค่าในการใช้ประโยชน์จากสิ่งมีชีวิตเล็ก ๆ ชนิดนี้

โดยสามารถแบ่งกลุ่มแมลงน้ำที่พบในแหล่งน้ำออกเป็นสามกลุ่มด้วยกัน คือ กลุ่มแรกพบได้ในแหล่งน้ำที่มีคุณภาพดี ซึ่งมีปริมาณออกซิเจนละลายอยู่ในปริมาณมาก มีสารปนเปื้อนต่ำ กลุ่มสองพบได้ในแหล่งน้ำที่มีคุณภาพปานกลาง มีปริมาณออกซิเจนอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น้อยเกินไป มีสารปนเปื้อนเพิ่มขึ้นมาบ้าง และกลุ่มสุดท้ายพบได้ในแหล่งน้ำที่มีคุณภาพแย่มาก ปริมาณออกซิเจนต่ำ มีสารปนเปื้อนในปริมาณมาก

กลุ่มแมลงน้ำที่พบในน้ำคุณภาพดี

แมลงเกาะหินจ๊กกะแร้ฟู

ตัวอ่อนซีปะขาวตัวแบน

ตัวอ่อนแมลงหนอนปลอกน้ำปากแตร

ตัวอ่อนซีปะขาวเหงือกขนนก

กลุ่มแมลงน้ำที่พบในน้ำคุณภาพปานกลาง

ตัวอ่อนซีปะขาวเหงือกกระโปรง

ตัวอ่อนแมลงปอเข็มธรรมดา

ตัวอ่อนแมลงปอเสื่อ

จิงโจ้น้ำ

กลุ่มแมลงน้ำที่พบในน้ำคุณภาพแย่มาก

ไส้เดือนปลอกแดง

หนอนริ้นน้ำจืดแดง

ไส้เดือนน้ำเสียว

ออกเดินทางครั้งต่อไปลองก็มมองดูสิ่งมีชีวิตตัวจิ๋วนี้บ้าง นอกจากจะทำให้รู้สึกสนุกกับสิ่งรอบตัวแล้วยังบอกคนข้าง ๆ ได้ว่า วันนี้แหล่งน้ำที่เราว่าร่วมกันใช้อยู่นั้นยังมีสุขภาพดีอยู่หรือเปล่า